

Засновники журналу:
Подільський державний
аграрно-технічний університет
ПВНЗ «Хмельницький економічний
університет»
ПП «Інститут економіки, технологій
і підприємництва»,
Тернопільська державна
сільськогосподарська дослідна
станція Інституту кормів та
сільського господарства Поділля
НААН

Головний редактор:
Стельмашук А.М.,
д.е.н., професор

Заступник головного редактора:
Волощук К.Б.,
д.е.н., професор

Відповідальний секретар:
Печенюк А.В., к.е.н., доцент

Редакційна рада:
Іванишин В.В., д.е.н., проф.
Кулик С.М.
Смоленюк Р.П., к.е.н., доцент
Стельмашук А.М., д.е.н., проф

Редакційна колегія:
Варченко О.М., д.е.н., проф.
Губені Ю.Е., д.е.н., проф.
Дем'яненко М.Я., д.е.н., проф., акад. НААН
Зінчук Т.О., д.е.н., проф.
Іванишин В.В., д.е.н., проф.
Лотоцький І.І., д.е.н., проф.
Лучик С.Д., д.е.н., проф.
Мазур Н.А., д.е.н.
Малік М.Й., д.е.н., проф., акад. НААН
Місюк М.В., д.е.н.
Пуцентейло П.Р., д.е.н.
Рудик В.К., д.е.н., доцент
Саблук П.Т., д.е.н., проф., акад. НААН
Ульянченко О.В., д.е.н., проф., чл.-кор.
НААН
Чикуркова А.Д., д.е.н., проф.

Зарубіжні вчені

Павлов К.В., д.е.н., проф. (Росія)
Пармакли Д.М., д.е.н., проф. (Молдова)
Усенко Л.М., д.е.н., проф. (Росія)
Шмарловська Г.О., д.е.н., проф. (Білорусь)
Горновіч Мірослав, хаб. д.е.н., проф.
(Польща)
Маркс-Бельська Рената, хаб. д.е.н.,
(Польща)

Наукові редактори:

Загнітко Л.А., к.е.н., доцент
Корженівська Н.Л., к.е.н., доцент
Пастух Ю.А., к.е.н., доцент
Петрушенко О.О., к.філ.н.
Сава А.П., к.е.н., с.н.с.
Сидорук Б.О., к.е.н., с.н.с.
Яшук Т.С., к.с.-г.н., с.н.с.

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА

НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЖУРНАЛ

3'2015 (58)

Зміст

I. Економіка та інноваційний розвиток національного господарства

Баланюк І.Ф., Ткач О.В., Шеленко Д.І., Баланюк С.І. ЗЕМЕЛЬНО-ОРЕНДНІ ВІДНОСИНИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	5
Буряк Р.І. ВПЛИВ КАТЕГОРІЇ «ЯКІСТЬ» НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА.....	9
Лункіна Т.І. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	17
Митяй О.В. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК АСПЕКТ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АПК УКРАЇНИ	21
Тягунова З.О., Бондаренко В.М. КРАУДФАНДИНГ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПРАКТИКА.....	25
Чирак І.М. ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ НЕКОНВЕНЦІОНАЛЬНОЇ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ.....	33
Варламова М.Л. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ АПК УКРАЇНИ.....	37
Воронкова І.Ю. ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У КЛАСТЕРНІЙ ВЗАЄМОДІЇ ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	42

II. Економіка та конкурентоспроможність підприємств

Сатир Л.М. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ..	48
Осовська Г.В., Фещенко А.О. УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ СКЛАДОВОЮ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВOSTІ.....	54
Бечко П.К., Голобородько Я.О. ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА.....	61
Собко О.М., Куц Л.Л. КАПІТАЛ КОМПЕТЕНЦІЙ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ЧИННИК ЯКОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	71
Кінаш І.А. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	81
Семенова В.Г. УПРАВЛІННЯ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЄЮ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	86
Литвинов А.І. КОНЦЕПЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФІНАНСОВО - ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	93
Полозова Т.В. МОДЕЛЬ ПРОСТОРОВОЇ ТА ЧАСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У КОНКУРЕНТНОМУ ПРОСТОРІ.....	99
Коцюрба О.Ю. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЖКГ.....	108
Копняк К.В., Костунець Т.А. ПЛАНУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА.....	117

III. Економічна політика регіонального розвитку і місцевого самоврядування

Даниленко А.С., Паска І.М. СУЧАСНІ ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУЛЮВАННЯ ПОНЯТТЯ «СІЛЬСЬКИЙ РЕГІОН».....	122
Пархомець М.К., Соловей І.С. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГАЛУЗІ ЗЕРНОВОГО ГОСПОДАРСТВА РЕГІОНУ.....	128
Kotko N.M. FACTORS FOR REALIZATION OF POTENTIAL OF PROGRAM PERFORMANCE BASED IMPACT ON DEVELOPMENT OF RURAL AREAS IN CONTEXT OF DECENTRALIZATION AND REFORMATION OF LOCAL GOVERNANCE.....	134
Хірівський Р.П. ОЦІНКА СТАНУ ВЕЛИКОТОВАРНОГО ВИРОБНИЦТВА У СЕКТОРІ АПК ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	139

Редактор: Довгань О.М. Рекомендовано до друку рішенням редакційної колегії, протокол № 3 від 20.08.2015 р. Виходить щомісячно Реєстраційне посвідчення Серія KB № 11715-586P від 08.08.2006 р. Перереєстровано: Реєстраційне посвідчення Серія KB № 19945-9745ПР від 28.05.2013 р. Затверджено: Постановою Президії ВАК України від 14 червня 2007 р. №1-05/6 як наукове фахове видання України (економічні науки) Постановою Президії ВАК України від 10 березня 2010 р. № 1-05/2 як наукове фахове видання України (економічні науки) Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2015 № 747 як наукове фахове видання України (економічні науки) ISSN 2309-1533 ISSN 2310-4864 (ел. вар.) Журнал «Інноваційна економіка» в наукометричних базах: РИНЦ – http://elibrary.ru/title_about.asp?id=50859 INDEX COPERNICUS – http://journals.indexcopernicus.com/+_p12420,3.html Підписано до друку 25.08.2015 р. Формат 70х108/16 Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк арк. 26,2 Тираж 300 прим. Віддруковано з готових діапозитивів в СМП «ТАЙП» вул. Чернівецька, 44 б, м. Тернопіль, 46000 Автори статей несуть відповідальність за достовірність наведеної інформації (точність наведених у статті даних, цитат, статистичних матеріалів тощо) та за порушення прав інтелектуальної власності інших осіб. Висловлені авторами думки можуть не співпадати з точкою зору редакції. Передрук дозволяється лише зі згоди автора.	Горогоцька Н.І. ОЦІНКА ЗДІЙСНЕННЯ ДИВЕРСИФІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	144
	IV. Економіка природокористування та екологізація навколишнього середовища	
	Давиденко В.М., Ходаківська О.В. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЗЕМЕЛЬНИХ УГІДЬ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ КОНЦЕНТРАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ.....	150
	Ярова Б.М. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ ПРИ ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	157
	Гіренко Ю.О. ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ ХМЕЛЯРСТВА В УКРАЇНІ.....	160
	V. Демографія, зайнятість населення і соціально – економічна політика	
	Семикіна М.В., Петіна О.М., Гончарова Н.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗАЙНЯТОСТІ І ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ МОЛОДІ НА РИНКУ ПРАЦІ.....	165
	Дем'яненко Т.І. ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	172
	Колесніков А.П. ТЕНДЕНЦІЇ ДЕМОГРАФІЧНОЇ КРИЗИ ЯК ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНИЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ.....	176
	VI. Маркетинг і ринкові відносини	
	Свиноус І.В., Ібатуллин М.І. РОЗВИТОК КООПЕРАТИВНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ І ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ ОСОБИСТИМИ СЕЛЯНСЬКИМИ ГОСПОДАРСТВАМИ.....	180
	Студінська Г.Я. СИСТЕМНІСТЬ РОЗВИТКУ ТА ПРОСУВАННЯ БРЕНДА ЯК УМОВА ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ.....	185
	Касян С.Я., Гільорме Т.В. МЕТОДИКА ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ ІНВЕСТИВАННЯ У СУЧАСНІ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	192
	Мороз С.Г. СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ СУЩНОСТИ ПОНЯТИЯ «КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ».....	197
	VII. Фінансово-кредитна і грошова політика	
	Кнейслер О.В., Шупа Л.З. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ У СИСТЕМІ СТРАХОВОГО ЗАХИСТУ: СУТНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ.....	202
	Белова І.В. ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ФІСКАЛЬНИХ ТА МОНЕТАРНИХ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ НА ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ СИСТЕМНОГО ФІНАНСОВОГО РИЗИКУ.....	208
	Діденко О.М. ІНДИКАТОРИ ОЦІНКИ ІНТЕНСИВНОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КРАЇНІ.....	216
	Лобачева І.Ф. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	223
	VIII. Статистика, облік, аналіз та аудит	
	Пуцентейло П.Р. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	228
	Перевозова І.В. СИСТЕМНА ПАРАДИГМА КОНТРОЛІНГУ В КОНТУРАХ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	234
	Довбуш Н.Є. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ БЮДЖЕТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ.....	242
	IX. Інформаційні технології та економічна безпека	
	Кирилюк Є.М., Прошаликіна А.М. ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА РИНКАХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОДУКТІВ І ПОСЛУГ	248
	Завгородня О.С. ПІДВИЩЕННЯ ЗАЛУЧЕНОСТІ КОРИСТУВАЧІВ У ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАННЯ.....	252
	Видатні постаті	
	Шульський М.Г. АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ: ВІХИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ....	257
	РЕФЕРАТИ.....	265
	АВТОРИ НОМЕРА.....	316

Founders of the journal:
 Podolskyi State Agrarian and Technical
 University
 Private Institution of Higher Education
 “Khmelnyskyi economical University”
 Private enterprise “Institute of
 Economics, Technologies and
 Entrepreneurship”
 Ternopil State Agricultural
 Experimental Station of the Institute of
 Feeds Research and Agriculture of
 Podillia of NAAS

Chief editor:
 Stelmashchuk A.M.,
 Dr.econ.sc., prof.

Deputy chief editor:
 Voloschuk K.B.,
 Dr.econ.sc., prof.

Executive Secretary:
 Pecheniuk A.V.,
 Candidate of Economic Sciences,
 associate professor

Editorial Council
 Ivanyshyn V.V., Dr.econ.sc., prof.
 Kulyk S.M.
 Smoloniuk R.P., Cand.econ.sc., assoc. prof.
 Stelmashchuk A.M., Dr.econ.sc., prof.

Editorial Board:
 Varchenko O.M., Dr.econ.sc., prof.
 Hubeni Yu.E., Dr.econ.sc., prof.
 Demianenko M.Y., Dr.econ.sc., prof., acad. of
 NAAS
 Zinchuk T.O., Dr.econ.sc., prof.
 Ivanyshyn V.V., Dr.econ.sc., prof.
 Lototskyi I.I., Dr.econ.sc., prof.
 Luchyk S.D., Dr.econ.sc., prof.
 Mazur N.A., Dr.econ.sc.
 Malik M.Y., Dr.econ.sc., prof., acad. of NAAS
 Misiuk M.V., Dr.econ.sc.
 Putsenteilo P.R., Dr.econ.sc.
 Rudyk V.K., Dr.econ.sc., assoc. prof.
 Sabluk P.T., Dr.econ.sc., prof., acad. of NAAS
 Ulianchenko O.V., Dr.econ.sc., prof.,
 corresponding member of NAAS
 Chykurkova A.D., Dr.econ.sc.

Foreign scientists:
 Pavlov K.V., Dr. econ.sc., prof. (Russia)
 Parmakli D.M., Dr. econ.sc., prof. (Moldova)
 Usenko L.M., Dr. econ.sc., prof. (Russia)
 Shmarlovska G.O., Dr.econ.sc., prof. (Belarus)
 Gornowicz Mirosław, Dr. hab., prof. UWM
 (Poland)
 Marks-Bielska Renata, Dr. habil (Poland)

Scientific editors:
 Zahnitko L.A., Cand. Sc. (Econ.), Assoc. Prof.
 Korzhenivska N.L., Cand. Sc. (Econ.), Assoc.
 Prof.
 Pastukh Yu.A., Cand. Sc. (Econ.), Assoc. Prof.
 Petruschenko O.O., Cand. Sci. (Philological)
 Assoc. Prof.
 Sava A.P., Cand. Sc. (Econ.), senior research
 fellow
 Sydoruk B.O., Cand. Sc. (Econ.), senior
 research fellow
 Yashchuk T.S., Cand. Sc. (Agricultural), senior
 research fellow

INNOVATIVE ECONOMY

Scientific and Production journal

3'2015 (58)

Contents

I. Economy and innovative development of the national economy	
Balaniuk I.F., Tkach O.V., Shelenko D.I., Balaniuk S.I. LAND LEASES RELATIONS IN AGRICULTURE.....	5
Buriak R.I. INFLUENCE OF THE CATEGORY „QUALITY“ ON THE SOCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF SOCIETY.....	9
Lunkina T.I. INNOVATIVE DEVELOPMENT OF UKRAINE ON PRINCIPLES OF SOCIAL RESPONSIBILITY.....	17
Mityay O.V. ANALYTICAL ESTIMATION OF FUNCTIONING OF FOOD ENTERPRISES AS ASPECT OF COMPETITIVENESS OF AIC OF UKRAINE...	21
Tiahunova Z.O., Bondarenko V.M. CROWDFUNDING: WORLD EXPERIENCE AND PRACTICE.....	25
Chyrak I.M. THEORETICAL PROBLEMS OF NONCONVENTIONAL MONETARY POLICY.....	33
Varlamova M.L. ANALYSIS OF THE MODERN STATE OF UKRAINE'S AIC (AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX) PROCESS INDUSTRY SECTOR	37
Voronkova I.Yu. FORMATION OF PUBLIC AND PRIVATE PARTNERSHIP IN CLUSTER COOPERATION OF PUBLISHING AND PRINTING ENTERPRISES IN UKRAINE.....	42
II. Economy and competitiveness of the enterprises	
Satyr L.M. ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC FOUNDATIONS OF USING TECHNICAL MEANS AT AGRICULTURAL ENTERPRISES.....	48
Osovska G.V., Feshhenko A.O. MANAGING INTELLECTUAL COMPONENT OF THE INNOVATION POTENTIAL IN THE IMPLEMENTATION OF TECHNOLOGICAL INNOVATIONS AT THE ENTERPRISES OF FOOD INDUSTRY.....	54
Bechko P.K., Holoborodko Ya.O. ECONOMIC MECHANISMS FOR ENSURING COMPETITIVENESS OF ENTITIES OF AGRICULTURAL PRODUCTION	61
Sobko O.M., Kuts L.L. CAPITAL OF COMPETENCIES AS A FUNDAMENTAL QUALITY FACTOR OF INDIVIDUAL INTELLECTUAL CAPITAL OF THE ENTERPRISE	71
Kinash I.A. ENERGY SAVING AS A FACTOR OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE.....	81
Semenova V.H. COMMERCIALIZATION MANAGEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY OF ENTERPRISES.....	86
Litvinov A.I. THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT CONCEPT AS THE BASE OF FORMING EFFICIENT FINANCIAL AND ECONOMIC MECHANISM OF THE AGRICULTURAL ENTERPRISE.....	93
Polozova T.V. THE MODEL OF SPATIAL AND TEMPORAL DIAGNOSTICS OF INNOVATIVE AND INVESTMENT ABILITY OF THE ENTERPRISE IN A COMPETITIVE SPACE.....	99
Kotsiurba O.Yu. CONCEPTUAL PROVISIONS OF FORMATION FINANCIAL ASSURING THE ACTIVITY OF ENTERPRISES OF HOUSING AND COMMUNAL SERVICES.....	108
Kopniak K.V., Kostunets T.A. PLANNING AND IMPLEMENTATION OF STRATEGY FOR MANAGEMENT PERSONNEL IN PROMOTING COMPETITIVE ADVANTAGES OF THE ENTERPRISE.....	117
III. The economic policy of regional development and local government	
Danylenko A.S., Paska I.M. MODERN THEORETICAL AND CONCEPTUAL APPROACHES TO EXPLICATING THE NOTION OF “RURAL REGION”.....	122
Parkhomets M.K., Solovej I.S. METHODICAL PRINCIPLES AND INDEXES OF COMPETITIVENESS ESTIMATION OF GRAIN GROWING INDUSTRY OF THE REGION.....	128
Kotko N.M. FACTORS FOR REALIZATION OF POTENTIAL OF PROGRAM PERFORMANCE BASED IMPACT ON DEVELOPMENT OF RURAL AREAS IN THE CONTEXT OF DECENTRALIZATION AND REFORMATION OF LOCAL GOVERNANCE.....	134
Khirivskyi R.P. EVALUATION OF LARGE AND COMMODITY PRODUCTION IN THE SECTOR OF AIC IN LVIV REGION	139
Horohotska N.I. EVALUATION OF THE IMPLEMENTATION OF DIVERSIFICATION PROCESSES BY AGRICULTURAL ENTERPRISES OF IVANO-FRANKIVSK REGION.....	144

<u>IV. Environmental economics and ecologization of the environment</u>	
Davydenko V.M., Khodakivska O.V. EVALUATION OF THE ECOLOGICAL STATE OF LAND OF CHERNIHIV REGION IN CONDITIONS OF CONCENTRATION OF AGRICULTURAL LAND USE	150
Yarova B.M. PROSPECTS OF MONETARY EVALUATION OF AGRICULTURAL LANDS IN EVALUATING EFFECTIVENESS OF STATE LAND OWNERSHIP.....	157
Girenko Yu.O. HISTORICAL ASPECT OF HOPGROWING DEVELOPMENT IN UKRAINE.....	160
<u>V. Demography, population employment and social - economic policy</u>	
Semykina M., Petina O., Honcharova N. TRANSFORMATION OF EMPLOYMENT AND PROBLEMS OF REALIZATION OF COMPETITIVE ADVANTAGES OF YOUTH ON LABOR MARKET	165
Demyanenko T.I. FORMATION AND MANAGEMENT BY LABOR POTENTIAL AT THE DOMESTIC ENTERPRISES.....	172
Kolesnikov A.P. TRENDS OF DEMOGRAPHIC CRISIS AS THE THREAT TO ECONOMIC SECURITY OF UKRAINE.....	176
<u>VI. Marketing and market relations</u>	
Svynous I.V., Ibatullin M.I. THE DEVELOPMENT OF COOPERATIVE RELATIONS IN THE PRODUCTION AND MARKETING OF PRODUCTS BY PERSONAL PEASANT FARMS.....	180
Studinska G.Ya. SYSTEMATIC DEVELOPMENT AND PROMOTION OF THE BRAND AS A CONDITION OF ITS EFFICIENCY.....	185
Kasian S.Ya., Gil'orme T.V. METHODOLOGY OF ECONOMIC ASSESSMENT OF INVESTMENT INTO MODERN ENERGY EFFICIENCY TECHNOLOGIES OF THE ENTERPRISE.....	192
Moroz S.G. MODERN APPROACHES TO DEFINITION ESSENCE OF THE CONCEPT "COMPETITIVENESS".....	197
<u>VII. Financial-credit and monetary policy</u>	
Kneysler O., Shupa L. HEALTH INSURANCE IN THE SYSTEM OF INSURANCE PROTECTION: THE ESSENCE AND PROBLEMS OF IDENTIFICATION	202
Bielova I.V. ASSESSING THE IMPACT OF FISCAL AND MONETARY MEASURES OF STATE AUTHORITIES TO OVERCOME THE EFFECTS OF SYSTEMIC FINANCIAL RISK	208
Didenko O.M. INDICATORS OF ESTIMATION OF REGULATION INTENSITY OF BANKING ACTIVITY IN THE COUNTRY.....	216
Lobacheva I.F. DIAGNOSTICS OF FINANCIAL BANKING INSTITUTIONS IN MODERN CONDITIONS.....	223
<u>VIII. Statistics, accounting, analysis and audit</u>	
Putsenteilo P.R. ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROVIDING OF THE ENTERPRISE ACTIVITY	228
Perevozova I.V. SYSTEMATIC PARADIGM OF CONTROLLING WITHIN THE SYSTEM OF ENTERPRISE MANAGEMENT.....	234
Dovbush N.E. THE CONCEPTUAL BASIS OF BUDGETING AT THE ENTERPRISES OF SMALL AND MEDIUM BUSINESS.....	242
<u>IX. Information technology and economic security</u>	
Kyryliuk Ye.M., Proshchalykina A.M. FEATURES OF PRICING ON MARKETS OF INFORMATION PRODUCTS AND SERVICES	248
Zavgorodnia O.S. E-LEARNING USERS ENGAGEMENT RISE.....	252
<u>Outstanding people</u>	
Shulskyi M.H. ANDRIY SHEPTYTSKYI: MILESTONES OF LIFE AND ACTIVITY.....	257
.....	
ABSTRACTS	265
INFORMATION ABOUT THE AUTHORS.....	316

УДК 65.012:658.14:330.322

Полозова Т.В.,
к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою
Харківський національний університет радіоелектроніки

МОДЕЛЬ ПРОСТОРОВОЇ ТА ЧАСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У КОНКУРЕНТНОМУ ПРОСТОРІ

Polozova T.V.,
cand.sc.(econ.), assistant professor of department
of economic cybernetics and management of economic security
Kharkiv national university of radio electronics

THE MODEL OF SPATIAL AND TEMPORAL DIAGNOSTICS OF INNOVATIVE AND INVESTMENT ABILITY OF THE ENTERPRISE IN A COMPETITIVE SPACE

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку економіки України одним з найважливіших факторів сталого функціонування підприємства на національному та світовому ринках є посилення його інноваційно-інвестиційної спроможності. Підвищення рівня конкурентної насиченості ринку обумовлює необхідність позиціонування підприємства у конкурентному просторі, що вимагає розробки та використання відповідного сучасного методичного інструментарію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням практичного використання методичного інструментарію діагностики присвячено наукові праці таких авторів, як: О.В. Коваленко [1], О.Г. Мельник [2], О.Є. Кузьмін [3, 4] та інші. Методичні аспекти системної діагностики конкурентоспроможності підприємства розглянуті у роботах М.С. Татар [5], В.О. Шипуліної [6] та багатьох інших. Розробці математичного апарату з використанням теорії розпізнавання образів у галузі економічної діагностики присвятили свої роботи такі вчені, як Я.А. Фомін [7], Ю.Л. Растопчина [8]. Але результати наукового пошуку свідчать про те, що на сьогоднішній день не існує єдиного методичного підходу до просторової та часової діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства (І-ІСП) у конкурентному просторі, що обумовлює можливість подальшого розвитку напрямів вирішення цієї проблеми.

Постановка завдання. Метою дослідження є розробка моделі просторової та часової діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства у конкурентному просторі з використанням теорії розпізнавання образів.

Виклад основного матеріалу дослідження. На підставі проведених теоретичних досліджень [9-11] та наукових розробок в межах науково-дослідної госпрозрахункової теми "Проблеми соціально-економічного розвитку підприємництва" [12] (ДР 0114U006191, Довідка № 237 від 10.12.2014) у даній статті запропонована модель просторової та часової діагностики І-ІСП у конкурентному просторі, багаторівнева інтерпретація етапів якої наведена на рис. 1.

Як видно з рис. 1, просторова та часова діагностика І-ІСП передбачає чотири рівні, які у сукупності містять 11 послідовних етапів. Усі рівні та етапи є взаємозалежними й представлені в певній послідовності, яка забезпечує досягнення бажаного результату. Здійснення кожного етапу неможливо без реалізації попереднього.

Перший етап запропонованої моделі передбачає формування контуру розпізнавальних класів (S_1, S_2), методичні особливості якого розкрито в авторській роботі [9].

Другий етап запропонованої моделі на рис. 1 передбачає формування контуру ознакового простору. На основі досліджень, проведених у роботі [10], обґрунтований вибір тільки трьох індикаторів для ознакового простору у вигляді трьох інтегральних показників: а) інтегральний показник ефективності використання грошових коштів для фінансового забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності; б) інтегральний показник інноваційно-інвестиційних можливостей підприємства; в) інтегральний показник соціально-мотиваційного забезпечення І-ІСП. На базі об'єднання цих трьох показників буде отриманий комплексний показник І-ІКП, який ґрунтується на розрахунку логарифму відношення правдоподібності.

Третій етап запропонованої моделі просторової та часової діагностики І-ІСП у конкурентному просторі (див. рис. 1) передбачає складання матриці початкових даних. Згідно із запропонованим підходом у загальному виді початкові дані для проведення діагностики рекомендується представити у вигляді таблиці 1.

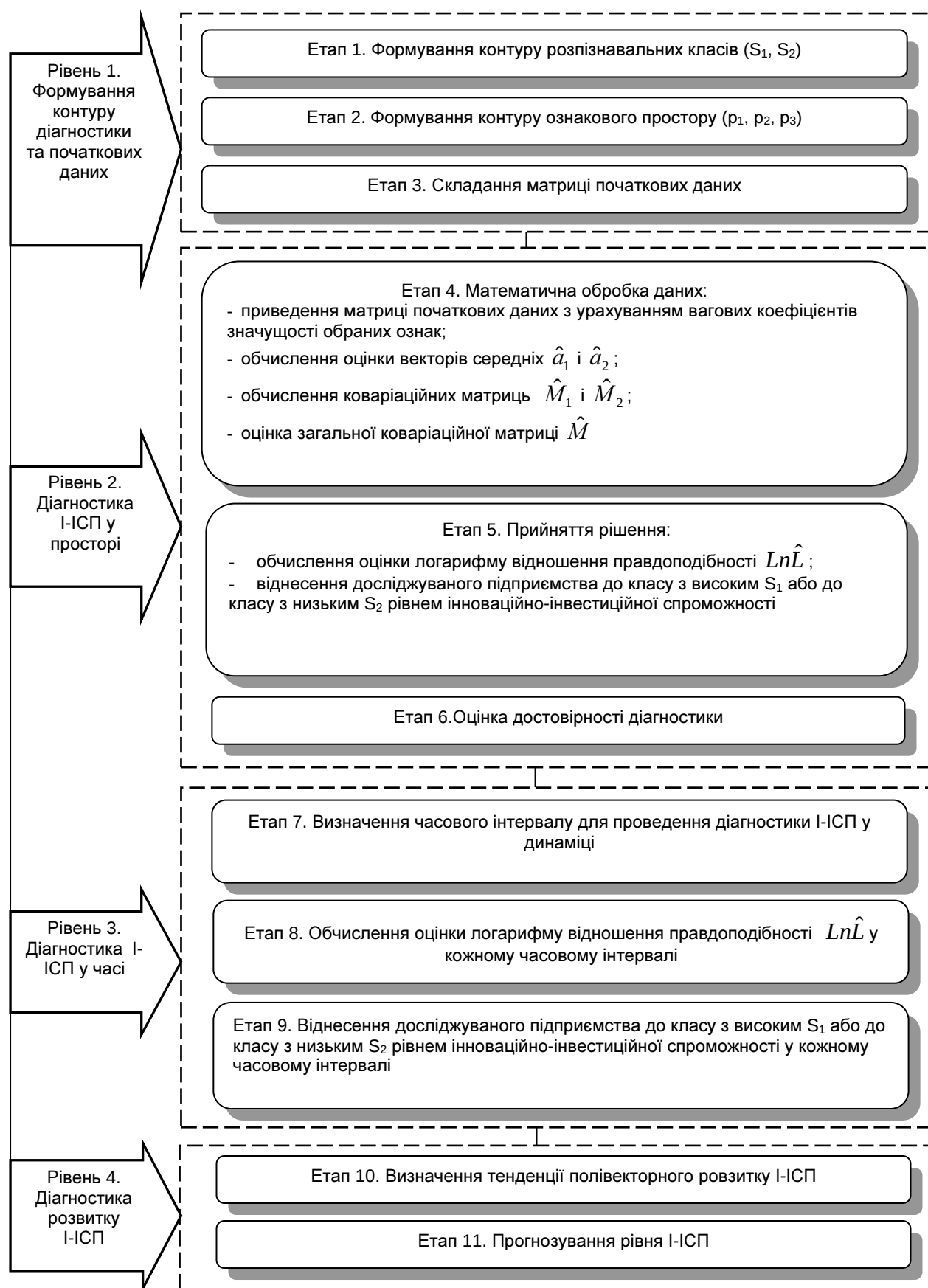

Рис. 1. Багаторівнева інтерпретація етапів просторової та часової діагностики І-ІСП у конкурентному просторі

Джерело: розроблено автором, використовуючи підхід [8]

Таблиця 1

Матриця початкових даних для діагностики І-ІСП у конкурентному просторі

Контур ознакового простору		Контур розпізнавальних класів								Підприємство, що діагностується	
Ознака (P_1, P_2, P_3)	Ваговий коефіцієнт значущості	Високий рівень І-ІСП (клас S_1)				Низький рівень І-ІСП (клас S_2)				Звітний період	Попередні періоди
		$X_1^{(1)}$	$X_2^{(1)}$	$X_3^{(1)}$	$X_4^{(1)}$	$X_1^{(2)}$	$X_2^{(2)}$	$X_3^{(2)}$	$X_4^{(2)}$		
1. Інтегральний показник ефективності використання грошових коштів для фінансового забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності ($I_{глк}$)	0,25	$X_{11}^{(1)}$	$X_{12}^{(1)}$	$X_{13}^{(1)}$	$X_{14}^{(1)}$	$X_{11}^{(2)}$	$X_{12}^{(2)}$	$X_{13}^{(2)}$	$X_{14}^{(2)}$	$\bar{X}_1$	
2. Інтегральний показник інноваційно-інвестиційних можливостей підприємства ($I_{i-ім}$)	0,40	$X_{21}^{(1)}$	$X_{22}^{(1)}$	$X_{23}^{(1)}$	$X_{24}^{(1)}$	$X_{21}^{(2)}$	$X_{22}^{(2)}$	$X_{23}^{(2)}$	$X_{24}^{(2)}$	$\bar{X}_2$	
3. Інтегральний показник соціально-мотиваційного забезпечення інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства ($I_{c-м}$)	0,35	$X_{31}^{(1)}$	$X_{32}^{(1)}$	$X_{33}^{(1)}$	$X_{34}^{(1)}$	$X_{31}^{(2)}$	$X_{32}^{(2)}$	$X_{33}^{(2)}$	$X_{34}^{(2)}$	$\bar{X}_3$	
Разом	$\Sigma=1,0$										

Джерело: розроблено автором

Слід зазначити, що запропонована форма представлення початкових даних дозволяє виділити найбільш значущі компетенції підприємства в інноваційно-інвестиційній сфері з погляду особи, яка приймає рішення, що досягається введенням коефіцієнтів значущості на відміну від раніше запропонованого підходу у роботі [8].

Другий рівень запропонованої моделі діагностики І-ІСП (рис. 1), як один із трудомістких рівнів, передбачає кількісну ідентифікацію І-ІСП у просторі (тобто серед підприємств-конкурентів даної галузі) на основі теорії розпізнавання образів і містить три етапи:

- етап 4 (математична обробка даних – навчання);
- етап 5 (прийняття рішення);
- етап 6 (оцінка достовірності діагностики).

Базою для математичного моделювання й обробки даних є загальний підхід до діагностики, запропонований у роботі [8], й основні положення теорії розпізнавання образів.

При даній постановці задачі можна вважати, що досліджуване підприємство може приймати одне із двох взаємовиключних станів: S_1 – високий рівень І-ІСП у конкурентному просторі; S_2 – низький рівень І-ІСП у конкурентному просторі.

Розпізнавання у даному дослідженні по суті представляє собою віднесення спостережуваного невідомого стану І-ІСП, заданого сукупністю X_n спостережень над його ознаками $X_1, X_2, \dots, X_p$, до одного із двох взаємовиключних станів S_1 (високий рівень) або S_2 (низький рівень).

Набір ознак p , як правило, є однаковим для всіх розпізнавальних класів S_1, S_2 . Загальна схема системи розпізнавання І-ІСП у конкурентному просторі наведена на рис. 2.

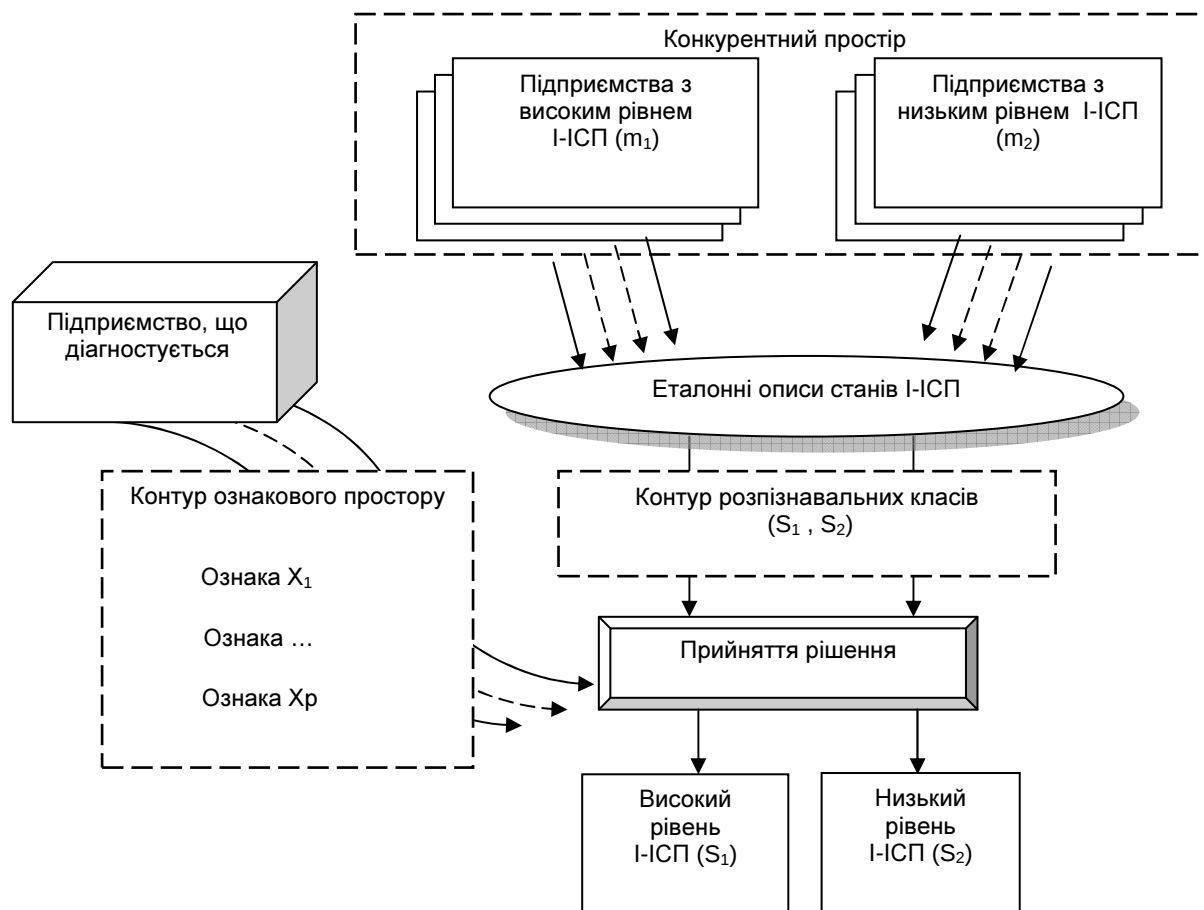

Рис. 2. Загальна схема системи розпізнавання рівня І-ІСП у конкурентному просторі
Джерело: складено автором на основі [8]

Відмінність між класами буде проявлятися тільки в тому, що в різних об'єктах ті самі ознаки будуть мати різні характеристики (кількісні, якісні), і для будь-якого набору ознак $X_1, X_2, \dots, X_p$ можна задати правила, згідно з якими двом класам S_1 і S_2 ставиться у відповідність вектор d_{12} :

$$d_{12} = \begin{vmatrix} d_1^{12} \\ \vdots \\ d_p^{12} \end{vmatrix}.$$

Цей вектор складається з p скалярів, які називаються міжкласовими відстанями відмінності і виражають ступінь відмінності у цих класів характеристик даних ознак [8, с. 54].

Таким чином, основними параметрами системи, що розпізнає, є: кількість ознак p , обсяги вибірок (навчальних m_1 , m_2 і контрольної n) і достовірність розпізнавання D .

На практиці при синтезі розпізнавальної системи, який полягає у виборі величин p , m_1 , m_2 , n і D , і забезпечує вирішення задачі розпізнавання найкращим чином, на значення всіх або деяких з перерахованих параметрів накладаються обмеження. Вони обумовлюються або необхідністю досягнення високого рівня вірогідності прийнятих рішень, або вимогами на час навчання й розпізнавання, або обмеженими можливостями по витратах на одержання спостережень, або і тим, і іншим, і третім.

У той же час відзначений вище складний характер взаємозв'язків між параметрами системи, що розпізнає, призводить до того, що нерідко задовольнити всім обмеженням, що накладаються на них, можна при різних співвідношеннях між цими параметрами. У цих умовах з'являється можливість вибору таких значень параметрів p , m_1 , m_2 , n і D , які задовольняють усім обмеженням і є найкращими (оптимальними) з погляду деякого критерію, тобто з'являється можливість оптимізації розпізнавальної системи.

Четвертий етап запропонованої моделі (рис. 1) "Математична обробка даних" передбачає виконання певної послідовності таких операцій:

- приведення матриці початкових даних з урахуванням вагових коефіцієнтів значущості обраних ознак;
- обчислення оцінки векторів середніх $\hat{a}_1$ і $\hat{a}_2$;
- обчислення коваріаційних матриць $\hat{M}_1$ і $\hat{M}_2$;
- оцінка загальної коваріаційної матриці $\hat{M}$.

Приведення матриці вихідних даних з урахуванням вагових коефіцієнтів значущості обраних ознак здійснюється шляхом множення кожного елемента рядка матриці початкових даних на відповідний даному рядку (даній ознаці) ваговий коефіцієнт. Цей момент є відмінністю від запропонованого підходу в роботі Я.А. Фомина [8]. У результаті матрицею з початковими даними буде матриця з даними, відкоректованими на ваговий коефіцієнт. Це дозволить урахувати значущість інтегральних показників, що входять в ознаковий простір, і змінити її залежно від цілей діагностування.

Обчислення оцінки векторів середніх $\hat{a}_1$ і $\hat{a}_2$ здійснюється за формулами [8, с. 123]:

$$\hat{a}_1 = \frac{1}{m_1} \sum_{i=1}^{m_1} x_i^{(1)} ; \quad \hat{a}_2 = \frac{1}{m_2} \sum_{i=1}^{m_2} x_i^{(2)} . \quad (1)$$

Обчислення коваріаційних матриць $\hat{M}_1$ і $\hat{M}_2$ здійснюється за формулами [8, с. 121]:

$$\hat{M}_1 = \frac{1}{m_1 - 1} \sum_{i=1}^{m_1} (x_i^{(1)} - \hat{a}_1)(x_i^{(1)} - \hat{a}_1)^T ; \quad \hat{M}_2 = \frac{1}{m_2 - 1} \sum_{i=1}^{m_2} (x_i^{(2)} - \hat{a}_2)(x_i^{(2)} - \hat{a}_2)^T . \quad (2)$$

Оцінка загальної коваріаційної матриці обчислюється за формулою [8, с. 127]:

$$\hat{M} = \frac{1}{m_1 + m_2 - 2} (m_1 \cdot \hat{M}_1 + m_2 \cdot \hat{M}_2) . \quad (3)$$

Реалізація інформації про розпізнавані класи, що міститься в їхніх еталонних описах $\hat{S}_1, \hat{S}_2$ і в сукупності спостережень, здійснюється в процедурі прийняття рішень, яка є п'ятим етапом запропонованої багаторівневої моделі просторової та часової діагностики І-ІСП (рис. 1). Процедура зводиться до зіставлення некласифікованих спостережень із еталонними описами й визначенням класу S_1 або S_2 , до якого належить розглянута сукупність спостережень.

Збільшення тривалості процедури прийняття рішення, у принципі, підвищує достовірність розпізнавання за рахунок залучення в процес прийняття рішення більшої кількості інформації про стан підприємства. Однак для переважної більшості систем, що розпізнають, природними є вимоги мінімальної тривалості процедури прийняття рішення з позицій мінімізації витрат на виміри й обчислення. Таким чином, визначення мінімального часу прийняття рішення, що забезпечує заданий рівень достовірності розпізнавання, також є однією з важливих задач синтезу систем, що розпізнають.

На п'ятому етапі "Прийняття рішення" передбачається дві основні процедури:

- обчислення оцінки логарифму відношення правдоподібності $Ln\hat{L}$;
- віднесення досліджуваного підприємства до класу з високим S_1 або до класу з низьким S_2 рівнем інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності.

Розрахунок показника інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства у конкурентному просторі (K_{I-ICP}) здійснюється через оцінку логарифма відношення правдоподібності ($Ln\hat{L}$) при $n=1$ (за змістом поставленого завдання) за формулою [8, с. 128]:

$$Ln\hat{L} = \frac{1}{2}(\hat{a}_1 - \hat{a}_2)^T \cdot \hat{M}^{-1}[2\bar{x} - (\hat{a}_1 + \hat{a}_2)]. \quad (4)$$

Отриманий в результаті розрахунку $Ln\hat{L}$ порівнюється з пороговим значенням $Ln\hat{L} = 0$. Якщо значення $Ln\hat{L} > 0$, то підприємство, що діагностується, відноситься до класу підприємств з високим рівнем інноваційно-інвестиційної спроможності (конкурентоспроможності) (S_1). Якщо значення $Ln\hat{L} < 0$, то підприємство, що діагностується, відноситься до класу підприємств з низьким рівнем інноваційно-інвестиційної спроможності (конкурентоспроможності) (S_2).

Шостий етап в межах другого рівня запропонованої моделі (рис. 1) є оцінка достовірності діагностики, яка є основним показником якості системи, що розпізнає. На цьому етапі обчислюються помилки розпізнавання 1-го і 2-го роду α і β за формулою [8, с. 130]:

$$\alpha = \beta = F\left(\frac{d}{\sigma_1}\right) \cdot F\left(-\frac{d}{\sigma_2}\right) + F\left(-\frac{d}{\sigma_1}\right) \cdot F\left(\frac{d}{\sigma_2}\right) + \left[\frac{1}{\sqrt{2\pi}} \cdot \frac{\sigma_1\sigma_2}{d(\sigma_1^2 - \sigma_2^2)}\right] \cdot \left[\sigma_2 \exp\left\{-\frac{d^2}{2\sigma_1^2}\right\} \cdot x \right. \\ \left. + \left[F\left(\frac{d}{\sigma_2}\right) - F\left(-\frac{d}{\sigma_2}\right)\right] - \left[\sigma_1 \exp\left\{-\frac{d^2}{2\sigma_2^2}\right\} \cdot \left(F\left(\frac{d}{\sigma_1}\right) - F\left(-\frac{d}{\sigma_1}\right)\right)\right] \right] \quad (5)$$

де $F(x)$ – протабульований інтеграл Лапласа;
 d^2 – відстань Махаланобіса, яка розраховується за формулою [8, с. 130]:

$$d^2 = (\hat{a}_1 - \hat{a}_2)^T \cdot \hat{M}^{-1}(\hat{a}_1 - \hat{a}_2); \quad (6)$$

σ_1^2, σ_2^2 – дисперсія, яка розраховується за формулами:

$$\sigma_1^2 = \frac{1}{m_1} + \frac{1}{m_2}; \quad \sigma_2^2 = \frac{1}{m_1} + \frac{1}{m_2} + \frac{4}{n}. \quad (7)$$

Таким чином, за допомогою формули (5) розраховується ймовірність помилок діагностики $\alpha = \beta$. Звідси випливає, що гарантована достовірність (D) проведеної діагностики складатиме:

$$D = 1 - \alpha = 1 - \beta. \quad (8)$$

Третій рівень запропонованої моделі діагностики I-ICP (рис. 1) передбачає кількісну ідентифікацію I-ICP у часі і містить кілька етапів:

- етап 7 – визначення часового інтервалу для проведення діагностики I-ICP у динаміці;
- етап 8 – обчислення оцінки логарифму відношення правдоподібності $Ln\hat{L}$ у кожному часовому інтервалі;
- етап 9 – віднесення досліджуваного підприємства до класу з високим (S_1) або до класу з низьким (S_2) рівнем інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності у кожному часовому інтервалі.

При реалізації сьомого етапу запропонованої моделі (рис. 1) для діагностики I-ICP у динаміці необхідно визначити часовий інтервал, який має бути розбитий на рівні проміжки часу (роки, квартали, місяці). Необхідною умовою є вибір такого ж часового інтервалу, як і при реалізації другого рівня запропонованої моделі.

Велике значення має забезпечення безперервності процесу діагностики I-ICP. Так звана моментна діагностика (одноразова діагностика) дозволяє одержати результат, що має своє практичне значення протягом дуже короткого періоду часу. У міру старіння управлінської інформації вона потребує відновлення, тому, щоб дані про рівень I-ICP завжди були оновленими, процедуру діагностики необхідно періодично повторювати.

Діагностика I-ICP у конкурентному просторі враховує багато різних ознак в межах інтегральних показників ознакового простору, однак, проводиться по єдиному узагальнюючому показникові – оцінці

логарифму відношення правдоподібності $Ln\hat{L}(t)$. Моментна діагностика представляє собою одноразову оцінку рівня І-ІСП на основі вищевказаного показника, однак вона дозволяє отримати мало інформації про інноваційно-інвестиційний розвиток підприємства. Менеджерові (потенційному інвесторові або особі, що приймає рішення) важливо мати інформацію не тільки про рівень І-ІСП, але й динаміку розвитку І-ІСП. Відслідковуючи зміни узагальненого показника І-ІСП (І-ІКП) – оцінки логарифма відношення правдоподібності $Ln\hat{L}(t)$ у часі, можна визначити, наскільки близько або далеко перебуває підприємство від порогового значення, нижче якого рівень І-ІСП стане низьким або критичним. У цьому полягає зміст безперервної діагностики.

На восьмому етапі запропонованої моделі (рис. 1) для ідентифікації рівня І-ІСП у часі пропонується також використовувати єдиний узагальнюючий показник – оцінку логарифму відношення правдоподібності $Ln\hat{L}(t)$, який для дослідження динаміки І-ІСП буде розглянутий як функція часу t .

Функція $Ln\hat{L}(t)$ будується таким чином, щоб через рівні інтервали Δt обчислювати значення $Ln\hat{L}(t)$ за спостережуваними значенням $Ln\hat{L}(t_1)$, $Ln\hat{L}(t_2)$, $Ln\hat{L}(t_3)$, ... у відповідні моменти часу $t_1, t_2, t_3, \dots$. Для дослідження поведінки функції $Ln\hat{L}(t)$ можуть бути використані всі відомі методи аналізу основної тенденції (тренда), зокрема метод ковзаючої середньої.

Дев'ятий етап запропонованої моделі (рис. 1) передбачає віднесення підприємства, що діагностується, до класу з високим (S_1) або до класу з низьким (S_2) рівнем інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності у кожному часовому інтервалі. Слід зауважити, що функція $Ln\hat{L}(t)$ визначена при $t \geq 0$ і може приймати будь-які позитивні й негативні значення. При цьому, якщо $Ln\hat{L}(t_k) < 0$, то в момент часу t_k спостерігається низький рівень І-ІСП (І-ІСК), якщо $Ln\hat{L}(t_k) \geq 0$, то в момент часу t_k спостерігається високий рівень І-ІСП (І-ІКП). Значення $Ln\hat{L}(t) = 0$ характеризує те порогове значення, нижче якого очікується низький рівень І-ІСП.

Таким чином, третій рівень запропонованої моделі на рис. 1 "Діагностика І-ІСП у часі" дозволяє оцінити рівень І-ІСП (І-ІКП) у динаміці, що є базою для розробки якісних та кількісних прогнозів рівня І-ІСП (І-ІКП) у майбутньому та є підґрунтям визначення тенденцій полівекторного інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства (І-ІРП).

Четвертий рівень запропонованої моделі просторової та часової діагностики (рис. 1) передбачає реалізацію таких етапів:

- визначення тенденції полівекторного розвитку І-ІСП (тобто визначення тенденції поведінки основного узагальнюючого показника діагностики – оцінки логарифма відношення правдоподібності) (етап 10);

- прогнозування рівня І-ІСП (етап 11).

Про тенденцію І-ІРП можна судити по тому, який характер має функція: зростаючий, що свідчить про те, що воно перебуває в стадії підйому, або убутній, що підтверджує про тенденцію спаду.

При цьому, якщо значення похідної $\frac{\partial Ln\hat{L}(t)}{\partial t} < 0$, то має місце спад рівня І-ІСП, якщо $\frac{\partial Ln\hat{L}(t)}{\partial t} > 0$,

то спостерігається підйом рівня І-ІСП. При ситуації рівності нулю похідної $\frac{\partial Ln\hat{L}(t)}{\partial t} = 0$, фіксується рівномірний розвиток І-ІСП.

Спостереження по t можна починати з будь-якого моменту t_k . Важливо тільки проведення вимірів $Ln\hat{L}(t)$ через рівні проміжки часу Δt . Якщо спостереження по t почати з моменту створення підприємства, то аналізована за досить тривалий проміжок часу t функція $Ln\hat{L}(t)$ фактично може відповідати кривій життєвого циклу.

Логічним завершенням запропонованої моделі є прогнозування рівня І-ІСП. На даному етапі використовується виявлена при здійсненні попередньої операції тенденція поведінки основного узагальнюючого показника діагностики – оцінки логарифма відношення правдоподібності. Для прогнозування пропонується використовувати метод екстраполяції тренда, який міститься в сучасних прикладних комп'ютерних пакетах. Це дозволить автоматизувати й підвищити точність розробки прогнозу рівня І-ІСП у майбутньому.

Узагальнені результати проведеної просторової та часової діагностики І-ІСП у конкурентному просторі можуть бути інтерпретовані відповідно до табл. 2.

Таблиця 2

**Інтерпретація результатів просторової та часової діагностики рівня
І-ІСП у конкурентному просторі**

Рівень та етап діагностики (відповідно до рис.1)	Кількісний вимір показника $K_{I-ІСП} (Ln\hat{L})$	Інтерпретація результату
Діагностика рівня І-ІСП у просторі (рівень 2)	$Ln\hat{L} > 0$	Підприємство відноситься до класу підприємств (S_1) з високим рівнем І-ІСП (І-ІКП)
	$Ln\hat{L} = 0$	Порогове значення
	$Ln\hat{L} < 0$	Підприємство відноситься до класу підприємств (S_2) з низьким рівнем І-ІСП (І-ІКП)
Діагностика рівня І-ІСП у часі (рівень 3)	$Ln\hat{L}(t_k) \geq 0$	В момент часу t_k спостерігається високий рівень І-ІСП (І-ІКП)
	$Ln\hat{L}(t) = 0$	Порогове значення
	$Ln\hat{L}(t_k) < 0$	В момент часу t_k спостерігається низький рівень І-ІСП (І-ІКП)
Діагностика тенденцій полівекторного розвитку І-ІСП (рівень 4)	$\frac{\partial Ln\hat{L}(t)}{\partial t} > 0$	Спостерігається підйом рівня І-ІСП
	$\frac{\partial Ln\hat{L}(t)}{\partial t} = 0$	Порогове значення
	$\frac{\partial Ln\hat{L}(t)}{\partial t} < 0$	Має місце спад рівня І-ІСП

Джерело: складено автором на основі [8]

Таким чином, використовуючи таблицю 2, можна інтерпретувати результати просторової та часової діагностики І-ІСП у конкурентному просторі. Це дозволяє провести кількісну ідентифікацію рівня І-ІСП і, таким чином, позиціонувати досліджуване підприємство серед підприємств-конкурентів та у часовому вимірі, тобто у динаміці, що є підґрунтям визначення тенденцій та побудови відповідної стратегії полівекторного розвитку І-ІСП.

Відмінність запропонованого підходу до багаторівневої інтерпретації результатів просторової та часової діагностики І-ІСП від існуючих полягає у такому:

- запропонована модель має багаторівневий характер і містить чотири рівня та одинадцять етапів, які дозволяють здійснити кількісну ідентифікацію І-ІСП у просторі і часі, а також діагностику полівекторного розвитку І-ІСП;

- формування контуру розпізнавальних класів (S_1 , S_2) ґрунтується на чотирьох інтегральних індикаторах, які по своїй суті є відносними показниками і функціонально призначені для створення порівняльної бази між підприємством, що діагностується, і підприємствами-конкурентами (суб'єктами діяльності даної галузі);

- формування контуру ознакового простору також базується на принципі комплексності і передбачає обов'язкове використання сукупності трьох інтегральних показників, які відображають певну кількість компетенцій підприємства в інноваційно-інвестиційній сфері;

- форма представлення початкових даних дозволяє виділити найбільш значущі компетенції підприємства в інноваційно-інвестиційній сфері з погляду особи, яка приймає рішення, що досягається введенням коефіцієнтів значущості на відміну від раніше запропонованих підходів;

- як єдиний узагальнюючий показник діагностики І-ІСП у конкурентному просторі вперше використано оцінку логарифма відношення правдоподібності, що дозволяє віднести досліджуване підприємство до класу з високим або до класу з низьким рівнем інноваційно-інвестиційної спроможності;

- діагностика рівня І-ІСП у часі здійснюється на основі оцінки логарифма відношення правдоподібності, що дозволяє, на відміну від існуючих підходів, віднести досліджуване підприємство до класу з високим або до класу з низьким рівнем інноваційно-інвестиційної спроможності у кожному часовому інтервалі. Це характеризує динамічний аспект запропонованої моделі;

- запропонована модель дозволяє визначити тенденції полівекторного розвитку І-ІСП (тенденції поведінки основного узагальнюючого показника діагностики – оцінки логарифма відношення правдоподібності) та спрогнозувати рівень І-ІСП на майбутній період за допомогою методу

екстраполяції тренда (при цьому оцінка логарифма відношення правдоподібності розглядається як функція часу т).

Наукова новизна запропонованого підходу полягає у сукупності наведених відмінностей, що відрізняє його від існуючих підходів.

Висновки з проведеного дослідження. Методичні розробки, запропоновані у даному дослідженні, можуть використовуватися: для ідентифікації рівня І-ІСП у конкурентному просторі (тобто серед інших підприємств-конкурентів даної галузі); для ідентифікації рівня І-ІСП у часі (динамічний аспект); для визначення тенденцій розвитку і прогнозування рівня І-ІСП; для діагностики рівня І-ІСП з погляду потенційного інвестора з метою вибору оптимального (найбільш привабливого) варіанта розміщення інвестиційних коштів; комерційними банками – як допоміжний інструмент при оцінці стану позичальника кредитних коштів; у діяльності консалтингових фірм.

Перспективою подальших досліджень можуть стати розробки методичного інструментарію розрахунку інтегральних показників, що поєднують інші компетенції підприємства в інноваційно-інвестиційній сфері, які будуть входити до контуру ознакового простору процесу багаторівневої діагностики І-ІСП. Для підвищення ступеня точності розрахунків і підвищення готовності застосування запропонованої моделі на практиці може бути створений прикладний програмний продукт.

Застосування запропонованої моделі просторової та часової діагностики І-ІСП у конкурентному просторі та практичні рекомендації щодо її використання дозволять одержувати більш об'єктивну й достовірну інформацію про досліджуваний об'єкт, що забезпечить підвищення ефективності прийняття управлінських рішень на підприємстві.

Література

1. Коваленко О.В. Роль і місце економічної діагностики на підприємстві / О.В. Коваленко, М.О. Зайцева // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2013. – Випуск 1. – Том 1. – С. 218-221.
2. Мельник О.Г. Системи діагностики діяльності машинобудівних підприємств: полікритеріальна концепція та інструментарій : монографія / О.Г. Мельник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 344 с.
3. Кузьмін О. Є. Діагностика потенціалу підприємства / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 1. – С.155-156.
4. Кузьмин О. Е. Комплексная диагностика развития машиностроительных предприятий / О.Е. Кузьмин, О.Г. Мельник // Бизнес Информ. – 2010. – № 3 (2). – С.60-67.
5. Татар М.С. Економіко-математичне моделювання системної діагностики конкурентоспроможності підприємств / М.С. Татар // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 5 (131). – С. 305-313.
6. Шипуліна В.О. Дослідження формування рівня конкурентоспроможності підприємства за умов мінливої кон'юнктури ринку / В.О. Шипуліна, В.О. Майборода // Вісник Хмельницького національного ун-ту. – Серія: Економічні науки. – 2010. – № 4, Т. 2. – С. 234-242.
7. Фомин Я.А. Распознавание образов: теория и применения / Я.А. Фомин / Издание третье, дополненное. – М.: ФАЗИС, 2014. – 460 с.
8. Растопчина Ю.Л. Моделирование процесса диагностики критических состояний организации / Ю.Л. Растопчина, Н.П. Зайцева // Научные ведомости Белгородского государственного университета. Серия: История. Политология. Экономика. Информатика. – 2010. – № 1 (72). Випуск 13-1. – С. 119-128.
9. Полозова Т.В. Формування класового контуру діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства / Т.В. Полозова // Інноваційна економіка. – 2015. – № 1 (55). – С. 103-107.
10. Polozova T.V. Particulars of diagnostics of innovative-investment ability of the enterprise in a competitive space / T.V. Polozova // Wirtschaft und Management: Probleme der wissenschaft und praxis: Sammelwerk der wissenschaftlichen Artikel. Vol. 1 - Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2014. – s. 248-253.
11. Полозова Т.В. Багатоконтурна діагностика інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства / Т.В. Полозова // Науковий Вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. Випуск 9. – 2014. – № 9. – С. 128-132.
12. Полозова Т.В. Концептуальна модель діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства у конкурентному просторі / Т.В. Полозова / Problems of social and economic development of business: Collectiv monograph. – Publishing house "BREEZE", Montreal, Canada, 2014. – P. 336-344.

References

1. Kovalenko, O.V. and Zaitseva, M.O. (2013), "The role and place of economic diagnostics in the enterprise", *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektualnoi vlasnosti*, issue 1, Vol. 1, pp. 218-221.
2. Melnyk, O.H. (2010), *Systemy diahnostryky diialnosti mashynobudivnykh pidpryemstv: polikryterialna kontseptsiiia ta instrumentarii* [Diagnostics systems of activity machine-building enterprises: polikryterial concept and instruments], monograph, Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, Lviv, Ukraine, 344 p.
3. Kuzmin, O.Ye. and Melnyk, O.H. (2011), "Diagnostics of potential of the enterprise", *Marketynh i menedzhment innovatsii*, no.1, pp.155-156.
4. Kuzmin, O.Ye. and Melnyk, O.H. (2010), "Complex diagnostics of development machine building enterprises", *Biznes Inform*, 2010, no. 3 (2), pp. 60-67.
5. Tatar, M.S. (2012), "Economic and mathematical modeling of the system diagnostics for competitiveness of enterprises", *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 5 (131), pp. 305-313.

6. Shypulina, V.O. and Maiboroda, V.O. (2010), "Investigation of formation of the level of competitiveness of the enterprise in conditions of changing market conjuncture", *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho un-tu.*, no. 4, vol. 2, pp. 234-242.
7. Fomin, Ya.A. (2014), *Raspoznavaniye obrazov: teoriya i primeneniya* [Pattern recognition: theory and application], FAZIS, Moscow, Russia, 460 p.
8. Rastopchina, Yu.L. and Zaytseva, N.P. (2010), "Modeling of process of diagnostics critical conditions of the organization", *Nauchnyye vedomosti Belgorodskogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya: Istoriya. Politologiya. Ekonomika. Informatika*, no. 1 (72), iss. 13-1, pp. 119-128.
9. Polozova, T.V. (2015), "Formation of class contour for diagnostics of innovation and investment capacity of the enterprise", *Innovative economy*, no. 1(55), pp. 103-107.
10. Polozova, T.V. (2014), "Particulars of diagnostics of innovative-investment ability of the enterprise in a competitive space", *Wirtschaft und Management: Probleme der wissenschaft und praxis: Sammelwerk der wissenschaftlichen Artikel*. Vol. 1 - Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, pp. 248-253.
11. Polozova, T.V. (2014), "The multicircuit diagnostics of innovative-investment ability of the enterprise", *Naukovyi Visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriya Ekonomichni nauky*, iss. 9, no. 9, pp. 128-132.
12. Polozova, T.V. (2014), "Conceptual model of diagnostics of innovation and investment abilities of the enterprise in competitive space", in the collective monograph [Problems of social and economic development of business], Publishing house "BREEZE", Montreal, Canada, pp. 336-344.

УДК 336.1:352

Коцюрба О.Ю.,
старший викладач кафедри фінансів, менеджменту та адміністрування,
Кіровоградський інститут розвитку людини
Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЖКГ

Kotsiurba O.Yu.,
senior lecturer of the department of finance,
management and administration,
Kirovograd Institute of Human Development
of the Open International University of Human Development «Ukraine»

CONCEPTUAL PROVISIONS OF FORMATION FINANCIAL ASSURING THE ACTIVITY OF ENTERPRISES OF HOUSING AND COMMUNAL SERVICES

Постановка проблеми. Використання застарілих підходів до управління діяльністю підприємств житлово-комунального господарства, що були запроваджені ще за часів адміністративно-командної системи господарювання, є однією з причин кризових тенденцій, характерних для даної галузі національної економіки на сучасному етапі її розвитку. Це підтверджує актуальність формування нового погляду на недоліки існуючої практики фінансового управління діяльністю підприємств ЖКГ та обґрунтовує необхідність розвитку теоретичних положень й удосконалення методичного інструментарію фінансування їх діяльності в умовах нестачі фінансових ресурсів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання фінансового забезпечення та фінансування діяльності підприємств різних сфер діяльності висвітлено у дослідженнях таких науковців, як: А.Г. Балдинюк, І. О. Бланк, О. Ф. Вожжова, С.О. Зубков, О.О. Кохалик, О.М. Петухова, В.М. Опарін та ін. Разом з цим слід констатувати недостатню розробленість цілісної концепції формування фінансового забезпечення підприємств житлово-комунального господарства, що стримує вирішення практичних проблем сьогодення.

Постановка завдання. Метою статті є формулювання та обґрунтування концептуальних положень формування фінансового забезпечення діяльності підприємств житлово-комунального господарства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним із важливих питань формування фінансового забезпечення є визначення місця даного процесу в управлінні фінансовими ресурсами, що в свою чергу повинно ґрунтуватись на правильному розмежуванні та співвідношенні суміжних понять, які використовуються для відображення змісту етапів управління фінансовими ресурсами будь-якого підприємства, в тому числі «фінансове забезпечення» й «фінансування».

Полозова Т.В. МОДЕЛЬ ПРОСТОРОВОЇ ТА ЧАСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У КОНКУРЕНТНОМУ ПРОСТОРІ

Мета. Метою дослідження є розробка моделі просторової та часової діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства у конкурентному просторі з використанням теорії розпізнавання образів.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених з питань діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства у конкурентному просторі. У процесі дослідження застосовувались такі методи: аналізу і синтезу (при критичному огляді наукових джерел); абстрактно-логічний (для теоретичного узагальнення та формулювання висновків); графічний (для візуалізації етапів просторової та часової діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства у конкурентному просторі); математичного моделювання (для математичної інтерпретації етапів просторової та часової діагностики).

Результати дослідження. Запропоновано математичну модель просторової та часової діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства у конкурентному просторі з використанням теорії розпізнавання образів. Наведена багаторівнева інтерпретація етапів та побудовано загальну схему системи розпізнавання рівня інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства у конкурентному просторі.

Наукова новизна результатів дослідження. Запропонована модель, на відміну від існуючих, має багаторівневий характер і містить чотири рівня та одинадцять етапів, які дозволяють здійснити кількісну ідентифікацію інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства у просторі і часі, а також діагностику полівекторного розвитку інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства.

Практична значущість результатів дослідження. Методичні розробки можуть використовуватися: для ідентифікації рівня інноваційно-інвестиційної спроможності досліджуваного підприємства серед підприємств-конкурентів даної галузі та у часі; для визначення тенденцій розвитку і прогнозування рівня інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства; у діяльності консалтингових фірм.

Ключові слова: інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства, просторова та часова діагностика, конкурентний простір, теорія розпізнавання образів, прогнозування, полівекторний розвиток.

Полозова Т.В. МОДЕЛЬ ПРОСТРАНСТВЕННОЙ И ВРЕМЕННОЙ ДИАГНОСТИКИ ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОЙ СПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ В КОНКУРЕНТНОМ ПРОСТРАНСТВЕ

Цель. Целью исследования является разработка модели пространственной и временной диагностики инновационно-инвестиционной способности предприятия в конкурентном пространстве с использованием теории распознавания образов.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются научные работы отечественных и зарубежных ученых по вопросам диагностики инновационно-инвестиционной способности предприятия в конкурентном пространстве. В процессе исследования применялись такие методы: анализа и синтеза (при критическом обзоре научных источников); абстрактно-логический (для теоретического обобщения и формулирования выводов); графический (для визуализации этапов пространственной и временной диагностики инновационно-инвестиционной способности предприятия в конкурентном пространстве); математического моделирования (для математической интерпретации этапов пространственной та временной диагностики).

Результаты исследования. Предложена математическая модель пространственной и временной диагностики инновационно-инвестиционной способности предприятия в конкурентном пространстве с использованием теории распознавания образов. Приведена многоуровневая интерпретация этапов и построена общая схема системы распознавания уровня инновационно-инвестиционной способности предприятия в конкурентном пространстве.

Научная новизна результатов исследования. Предложенная модель, в отличие от существующих, имеет многоуровневый характер и содержит четыре уровня и одинадцать этапов, которые позволяют осуществить количественную идентификацию инновационно-инвестиционной способности предприятия в пространстве и времени, а также диагностику поливекторного развития инновационно-инвестиционной способности предприятия.

Практическая значимость результатов исследования. Методические разработки могут использоваться: для идентификации уровня инновационно-инвестиционной способности исследуемого предприятия среди предприятий-конкурентов данной отрасли и во времени; для определения тенденций развития и прогнозирования уровня инновационно-инвестиционной способности предприятия; в деятельности консалтинговых фирм.

Ключевые слова: инновационно-инвестиционная способность предприятия, пространственная та временная диагностика, конкурентное пространство, теория распознавания образов, прогнозирование, поливекторное развитие.

Polozova T.V. THE MODEL OF SPATIAL AND TEMPORAL DIAGNOSTICS OF INNOVATIVE AND INVESTMENT ABILITY OF THE ENTERPRISE IN A COMPETITIVE SPACE

Purpose. The aim of the article is the development of the model of space and temporal diagnostics for innovative and investment ability of the enterprise in a competitive space with the use of pattern recognition theory.

Methodology of research. The scientific works of domestic and foreign scientists on diagnostics of innovative and investment ability of the enterprise in a competitive space are the theoretical and methodological basis of scientific research. The following methods used during the research: analysis and synthesis (in critical review of scientific sources); abstract and logical (for theoretical generalizations and formulation of conclusions); graphical (for visualization

of spatial and temporal stages of diagnostics of innovative and investment ability of the enterprise in a competitive space); mathematical modeling (for mathematical interpretation spatial and temporal stage of diagnosis).

Findings. A mathematical model of spatial and temporal diagnostics innovative and investment ability of the enterprise in a competitive space with the use of pattern recognition theory has been proposed. Multi level interpretation of stages was proposed and general scheme of the system for recognition of the level of innovative and investment ability of the enterprise in a competitive space has been constructed.

Originality. The proposed model, unlike existing, has multi level character and contains four levels and eleven stages that permit to implement a quantitative identification of innovative and investment ability of the enterprise in space and time, and also diagnostics of multi-vector development of innovative and investment ability of the enterprise.

Practical value. Methodical developments may be used: to identify the level of innovative and investment ability of the studied enterprise among the enterprises- competitors in this industry and time; to determine trends of development and predict the level of innovative and investment ability of the enterprise; in activity of consulting firms.

Key words: innovative and investment ability of the enterprise, spatial and temporal diagnostics, competitive space, the theory of pattern recognition, prediction, multi-vector development.

Коцюрба О.Ю. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЖКГ

Метою статті є формулювання та обґрунтування концептуальних положень формування фінансового забезпечення діяльності підприємств житлово-комунального господарства.

Методика дослідження. В процесі дослідження наукової проблеми і отримання результатів використано низку методів. Зокрема, на основі теоретичного узагальнення визначено взаємозв'язок між поняттями «фінансування» та «фінансове забезпечення». Із застосуванням методів узагальнення, абстрактно-логічного аналізу та графічного методу визначено та зображено: етапи формування фінансового забезпечення діяльності підприємств ЖКГ, принципи його реалізації та змістовна характеристика фінансової стратегії.

Результати дослідження. За результатами проведених досліджень зроблено наступні висновки: фінансове забезпечення та фінансування є взаємопов'язаними процесами; формування фінансового забезпечення розглядається як шести етапний процес, який реалізується на основі загальних та специфічних принципів; стратегія фінансового забезпечення зумовлює використання відповідного типу політики фінансування активів та орієнтована на досягнення фінансової гнучкості й оптимальності структури фінансових ресурсів та прискорення процесів генерування грошових потоків за рахунок їх синхронності, рівномірності та еластичності.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у розробленні концептуальних положень формування фінансового забезпечення діяльності підприємств ЖКГ, що реалізується шляхом управління його грошовими потоками та структурою фінансових ресурсів.

Практична значущість результатів дослідження. сформульованих концептуальних положень полягає в тому, що вони можуть бути використані для розроблення методичних підходів та рекомендацій щодо формування фінансового забезпечення діяльності підприємств ЖКГ.

Ключові слова: підприємства житлово-комунального господарства (ЖКГ), формування фінансового забезпечення, концептуальні положення, структура фінансових ресурсів, грошові потоки.

Коцюрба О.Ю. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ФИНАНСОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ЖКХ

Целью статьи является формулирование и обоснование концептуальных положений формирования финансового обеспечения деятельности предприятий ЖКХ.

Методика исследования. В процессе исследования научной проблемы и получения результатов использовано ряд методов. В частности, на основе теоретического обобщения выявлена взаимосвязь между понятиями «финансирование» и «финансовое обеспечение». На основе использования методов обобщения, абстрактно-логического анализа и графического метода определены и представлены: этапы формирования финансового обеспечения деятельности предприятий ЖКХ, принципы его реализации и содержательная характеристика финансовой стратегии.

Результаты исследования. В результате проведенных исследований сделаны следующие выводы: финансовое обеспечение и финансирование являются взаимосвязанными процессами; формирование финансового обеспечения рассматривается как процесс из шести этапов, который реализуется на основе общих и специфических принципов; стратегия финансового обеспечения предопределяет использование соответствующего типа политики финансирования активов и ориентирована на достижение финансовой гибкости и оптимальности структуры финансовых ресурсов, ускорение процессов генерирования денежных средств за счет достижения их синхронности, равномерности и эластичности.

Научная новизна результатов исследования состоит в разработке концептуальных положений формирования финансового обеспечения деятельности предприятий ЖКХ путем управления его денежными потоками и структурой финансовых ресурсов.

Практическая значимость результатов исследования сформулированных концептуальных положений состоит в том, что они могут быть использованы для разработки методических подходов и рекомендаций относительно формирования финансового обеспечения деятельности предприятий ЖКХ.

Ключевые слова: предприятия жилищно-коммунального хозяйства (ЖКХ), формирование финансового обеспечения, концептуальные положения, структура финансовых ресурсов, денежные потоки.